

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Komission ehdotus EU:n monivuotiseksi rahoituskehykseksi (MFF) vuosille 2028–2034

NRP -asetusehdotus

- Euroopan komission asetusehdotus COM(2025) 565 final ”Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahaston perustamisesta vuosiksi 2028-2034 sekä asetuksen (EU) 2023/955 ja asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 muuttamisesta

NRP –asetusehdotus - Tausta

- Tällä hetkellä on olemassa useita rahastoja, jotka on pääasiassa kohdennettu ennalta jäsenvaltioille.
- Unioniin kohdistuvat mittavat haasteet edellyttävät kuitenkin uudelleen tarkastelua siitä, miten rahastojen rakennetta voitaisiin parantaa, jotta yhteiset prioriteetit voidaan saavuttaa tehokkaammin.
- Komissio esittää ennalta jäsenvaltioille kohdennettujen määrärahojen ryhmittelyä yhteen rahastoon, kumppanuusrahastoon.

NRP –asetusehdotus

Tavoitteena on:

- varmistaa parempi johdonmukaisuus EU:n prioriteettien sekä kansallisten ja alueellisten toimien välillä;
- yksinkertaistaa toimia ja saadaan parempi vastine rahalle luomalla yksinkertaisempi ja tehokkaampi toteutusjärjestelmä;
- vastata uusiin poliittisiin prioriteetteihin helpottamalla varojen uudelleenkohdentamista, jotta voidaan reagoida uusiin tarpeisiin ja ennakoimattomiin kriiseihin, vaarantamatta kuitenkaan pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista.

NRP –asetusehdotus

- Yleiset säädökset (artiklat 1-9)
- Rahoituspuitteet (artiklat 10-20)
- Kansalliset ja alueelliset kumppanuussuunnitelmat (artiklat 21-25)
- EU-väline (artiklat 26-34)
- Yhteinen maatalouspolitiikka (artiklat 35-45)
- Syrjäisimmät alueet (artiklat 46-48)
- Suunnitelman hallinnointi (artiklat 49-57)
- Hallinto- ja varainhoitosäännöt (artiklat 58-70)
- Erityistuki (artiklat 71-79)
- Sosiaalinen ilmastorahasto ja modernisaatorahasto (artiklat 80-83)
- Institutionaaliset ja loppusäädökset (artiklat 84-90)

Kumppanuusrahasto

- Yhden rahaston muodostaminen tarkoittaisi siirtymistä useista (540) ohjelmista 27 kansalliseen ja alueelliseen kumppanuussuunnitelmaan (NRP, National Regional Partnership Plan).
- Maksatusten perustana olisi tulosperusteisuus, jolloin maksatukset perustuisivat NRP-suunnitelmissa sovittuihin investointeihin ja uudistuksiin liittyvien tavoitteiden ja välitavoitteiden saavuttamiseen (pl. maatalouden tulotuet), toteutuneiden kulujen sijaan.

NRP- yleiset ja erityiset tavoitteet

- Ehdotuksen 2 artiklassa määritellään **yleistavoitteet, joita ”on tuettava ”**:
 - vähentää alueellisia eroja
 - tukee laadukkaita työpaikkoja, koulutusta ja osaamista
 - tukee YMP:n täytäntöönpanoa
 - tukee YKP:n toimeenpanoa
 - suojata ja lujittaa demokratiaa

NRP- yleis- ja erityistavoitteet

- Kumppanuussuunnitelmassa "on tuettava" Artiklan 2 yleistavoitteita ja "**edistettävä kattavasti ja riittävällä tavalla**" kaikkia 3 artiklassa säädettyjä erityistavoitteita:
 - tukea unionin vaurautta
 - tukea unionin puolustusvoimavaroja ja turvallisuutta
 - vahvistaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta
 - ylläpitää elämänlaatua unionissa
 - suojella ja vahvistaa perusoikeuksia, demokratiaa, tasa-arvoa ja oikeusvaltioperiaatetta

NRP:ssä huomioitavaa

- ”...***on vastattava tehokkaasti kaikkiin haasteisiin tai merkittävään osaan haasteista***, jotka on havaittu
 - CSRs
 - keskipitkän aikavälin finanssi- ja rakennepoliittiset suunnitelmat
 - sisäisen turvallisuuden strategiat, ml. rajat, viisumi-, muuttoliike- ja turvapaikka strategiat
 - ennallistamissuunnitelmat
 - kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat
 - digitaalinen vuosikymmen -suositukset
 - ROL
 - YMP:n suositukset

Kumppanuussuunnitelman sisältö

- uudistukset & investoinnit
- luettelo välitavoitteista ja tavoitteista
- kansalliset ja sektorikohtaiset + mahdollisesti aluekohtaiset kappaleet
- yleis- ja erityistavoitteita tukevien toimenpiteiden synergiavaikutukset
- arvioidut kokonaiskustannukset
- täytäntöönpano, seuranta, vastuuviranomaiset
- viestintä ja näkyvyys

Kumppanuussuunnitelmassa

- noudatetaan kumppanuusperiaatetta
- tulisi kuvata miten välitavoitteiden, tavoitteiden ja tuotosten toteutuminen todennetaan;
- mitä dokumentteja tai järjestelmiä käytetään tuloksen tai ehdon saavuttamisen todentamiseen;
- miten tarkastukset tehdään ja miten tiedot/asiakirjat kerätään ja säilytetään

NRP- Hallinto

- **Viranomais- ja hallintorakenteiden määrittely** ja mahdollinen viranomaisten tehtävien siirto muille viranomaisille ovat **kansallisesti päätettäviä asioita.**
- **Koordinoiva viranomainen:** seuraa kumppanuussuunnitelman täytäntöönpanoa; toimittaa maksupyynnöt ja vuotuisen varmennuspaketin komissiolle; maksupyynnöt max 6/vuodessa, mutta viimeistään 31.10. mennessä
- **Hallintoviranomainen;** yksi tai useampi, toimittaa tiedot kumppanuussuunnitelman täytäntöönpanon edistymisestä; voi nimetä yhden tai useamman välittävän viranomaisen.

NRP- Hallinto

- **Maksajaviranomainen:** yksi /jäsenvaltio, tai yksi/alue
- **Tarkastusviranomainen:** laatii vuotuisen tarkastuslausunnon
- **Seurantakomitea:** yksi, tai useampi; NRP-lukujen mukaan; toimenpiteiden seuranta

Kumppanuusrahaston määrärahat (kiintein 2025 hinnoin)

Kumppanuussuunnitelmiin 698,3 mrd. euroa ja tästä summasta kohdennetaan

- YMP tulotuet 262,8 mrd. euroa
- Maatalous ja koheesio 404,9 mrd. euroa
- HOME 30,6 mrd. euroa seuraavasti:
 - 10, 7 mrd. euroa unionin turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamistuki,
 - 13, 8 mrd. euroa Schengen-aluetta, Euroopan yhdenmukaista rajaturvallisuutta ja yhteistä viisumipolitiikkaa koskevan unionin tuki
 - 6,1 mrd. euroa sisäistä turvallisuutta koskevan unionin tuen vahvistamiseen;

Lisäksi:

- EU - väline 64 mrd. euroa
- Interreg 9,04 mrd. euroa
- Vähintään 194,3 mrd. euroa vähemmän kehittyneille alueille

Kumppanuusrahaston määrärahat – Suomen saanto (kiintein 2025 hinnoin)

- **Kokonaisallokaatio 8,6 mrd. euroa, josta**
 - yleisallokaatio 6,9 mrd. euroa: ml. maatalous 4, 4 mrd. ja koheesio 2,5 mrd. euroa;
 - maahanmuutto, turvallisuus ja sisäasiat 1,4 mrd. euroa,
 - Sosiaalinen ilmastorahasto 0,3 mrd. euroa.
- Kokonaisallokaatiosta, pois lukien maatalouden ja kalatalouden suoratuki sekä sosiaalinen ilmastorahasto, tulee kohdentaa sosiaalisiin tavoitteisiin 14 %.
Kumppanuussuunnitelmasta annettavan teknisen avun osuus on enintään 3 %.
- Suomen suhteellinen osuus Interreg-suunnitelman määrärahasta on 2%.

Tuloksellisuusasetus

- Komissio esittää **koko rahoituskehityksen menojen seuranta ja tuloksellisuutta** koskevaa kehystä sekä horisontaalisia periaatteita, talousarvion sekä unionin ohjelmien ja toimintojen seuranta, täytäntöönpanoa sekä viestintää koskevia ehdotuksia koottavaksi yhteen asetukseen, tuloksellisuusasetus. Tavoitteena on:
 - selkeän, luotettavan ja ajantasaisen tiedon saatavuus unionin talousarvion käytöstä ja sen tuella saavutetuista asioista.
 - horisontaalisten periaatteiden (kuten ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen ja sukupuolten tasa-arvon) tukemiseen tarkoitettujen säännösten yhdenmukaistaminen, millä vähennetään monimutkaisuutta tuensaajille ja lisätään EU:n toimien johdonmukaisuutta;
 - EU:n menojen ja talousarvion tuloksellisuuden seurantajärjestelmän sujuvoittaminen ja yhdenmukaistaminen, millä mahdollistetaan eri ohjelmien tietojen yhdistäminen, lisätään avoimuutta ja vähennetään sidosryhmille aiheutuvia kustannuksia;
 - tuloksellisuustietojen raportoinnin ja EU:n koko talousarvion rahoitusmahdollisuuksia koskevien tietojen antamisen yhdenmukaistaminen ja järjeistäminen, millä lisätään avoimuutta sidosryhmille ja helpotetaan EU:n varojen saantia mahdollisille tuensaajille.

Valtioneuvoston kantoja

- E-kirjeen (E 73/2025 vp) + MFF U –kirjeen yleiskantoja
- Kansalliset ja alueelliset kumppanuussuunnitelmat
- Kumppanuusperiaate
- Tulospäätös
- Moitteeton varainhoito
- Yksinkertaistaminen ja hallinnollinen taakka
- EU-väline
- Ehdollisuus
- Oikeusvaltioperiaatetta koskeva ehdollisuus ja horisontaaliset periaatteet
- Delegoitu säädösvalta

EP:n muutosehdotuksia ja KOM vastaus

- Komission vastaus parlamentille keskittyy viiteen kokonaisuuteen: maaseutu, yhteinen maatalouspolitiikka, yhteinen kalatalouspolitiikka, alueet ja hallinto.
- Esitys on merkittävä vastaanotto EP:n ja useiden jäsenvaltioiden CAP:ia ja alueiden roolia koskevien vaatimusten suuntaan.
- MFF:n modernisaatio, rakenneuudistus kuitenkin säilytetään
- Neuvoston kannalta oleellista on, ettei tulisi luoda ennakkotapausta, luoda uusia rinnakkaiskäytäntöjä, tai muuttaa instituutioiden välisiä rooleja.
- Tärkeää tukea pj:tä (modernisoidun alkuperäisen rakenteen säilyttäminen ja toimivaltarajojen kunnioittaminen)

Pohdittavaa

- Toteutuuko yksinkertaistaminen ja hallinnollisen taakan vähentäminen käytännössä;
- Joustavuus vrs ennakoitavuus
- NRP:stä ei saa tulla uutta talouspolitiikan ohjausvälinettä; toteutuuko maakohtaisten suositusten ei-sitovuus käytännössä; maksujen kytkös välitavoitteisiin ja tavoitteisiin
- Tuloperusteisuus vrs kustannusperusteisuus
- Kansallisen valmistelun käynnistys (hallintorakenne & suunnitelma)

MFF - Aikataulu

- Tanskan puheenjohtajuuskaudella tavoitteena ensimmäinen alustava luonnos nk. MFF neuvottelulaatikoksi (ilman numeroita)
- NRP:n osalta DK:n tavoitteena edistymisraportti joulukuussa 2025
- Ensimmäinen päämiestason MFF - keskustelu joulukuussa 2025
- Keväällä Kypros jatkaa työstämistä ja syksyllä 2026 Irlannin puheenjohtajuuskaudella päätetään neuvostotyöskentely ja tavoitteena antaa neuvottelulaatikko Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalla päämiestason sovun pohjaksi
- Tavanomaisessa aikataulussa sopu saavutettaisiin loppuvuodesta 2026 tai kuitenkin maaliskuun 2027 Eurooppa-neuvostossa